

Caracterizarea personajului Harap-Alb din opera Povestea lui Harap-Alb scrisa de Ion Creanga-a doua parte

Totusi, aceasta imagine realista este doar aparenta, caci basmul poarta in substrat planul unei structuri mitologice, in care protagonistul este un erou solar angajat intr-un scenariu initiatic, la care sunt partasi calul si sfanta Duminica. De altfel, ei sunt cei care ne vorbesc despre menirea incercarilor la care va fi supus Harap-Alb: "Si unii ca acestia [ca Spanul, n.n.] sunt trebuitori pe lume cateodata, pentru ca fac pe oameni sa prinda la minte..", ii spune calul; "Cand vei ajunge si tu odata mare si tare, ii cauta sa judeci lucrurile de-a fir-a-par si vei crede celor asupriti si necajiti, pentru ca stii acum ce e necazul", ii spune Sfanta Duminica. Iata, asadar, sensul devenirii feciorului de neam craiesc: ca sa ajunga imparat, deci domn si zeu, eroul trebuie "saprinda la minte", sa devina mai intelept, mai bun, mai curajos. Cu alte cuvinte, printul e chemat sa treaca de la starea de nedefinit ("boboc de felul sau"), la desavarsire (devine imparat). E ceea ce va realiza la capatul unui scenariu formativ, in care el se lasa antrenat de catre o fiinta aparent malefica, Spanul.

Critica arhetipala a vazut in intreg basmul lui Creanga "un pelerinaj spre Unitate" (Vasile Lovinescu). Protagonistul parcurge o adevarata ucenicie alaturi de Span (in ipostaza de guru), avand in ajutor doua forte providentiale (sfanta Duminica si calul, ambii de natura solara). Prima etapa a formarii sale este cea a coborarii in fantana. Este, de fapt, o coborare ad inferos, un botez in urma caruia fiul craiului primeste un nou nume, Harap-Alb, si o noua identitate, de sluga a Spanului. Conditia impusa prin juramant este cea a oricarei devenirii spirituale: "si atata vreme sa ai a ma sluji, pana cand ii muri si iar ii invie". Ea a fost, in parte, realizata deja, caci intrarea si iesirea neofitului din fantana echivaleaza cu o moarte si o inviere.